

c. 798 Sed et haec proposita quaestio alteram advocat, quia abyssus abyssum invocat^a,
Ps. 41, 8. et dum nodum^b validae complexionis solutum aestimavi, ecce in^c alterum ex latere^d
occultae^e constrictionis offendi. Quem non laico prioris inquisitionis auctori, sed
vestrae venerande dignitati exsolvam^f.

Matth. 13, 18. Si gladius iste, ut diximus, verbum Dei est, cur auriculam abscidit adversantis? 5
dum verbum Dei ex auditu ad secreta^g cordis cubilia pervenire^h solet, ut ibi fidei
fructum centesimo, sexagesimoⁱ, vel^k trigesimo^l ferat effectum¹. Quid ista, obsecro,
significat abscisio^m, nisi ut infidelitatisⁿ auricula abscidatur? ut divinae tactu gratiae
nova sanetur^o, et veteris hominis expoliatio in novae reformationis transeat gloriam.
Unde et iste servus Malchus dicebatur. Malchus in Latinam linguam vertitur rex vel 10
regnaturus². Quomodo rex et servus, nisi, quia in vetere homine servi fuimus peccati,
in novo itaque, domini Dei sanati gratia, reges et regnaturi erimus cum Christo?
Quid est, quod ipse Dominus persecutorem suum sanavit, nisi quod omnis praedicator
in ecclesia Christi nec suos verbo pietatis sanare inimicos desistat? Unde et ipse
Dominus tempore passionis suae opera etiam in suos persecutores^p non deseruit 15
sanitatis. Ac^q ideo forsitan permissus est Malchus vulnerari, ut Petri ostenderetur
constantia et Domini^r claresceret pietas; et nobis ad omnes^s boni operis daretur
exemplum, quatenus salutis^t aeternae munus^u etiam inimicis praestaremus^v nostris.

Cur^w duo gladii in dominica postmodum^x passione inventi sunt, et in uno
apostolica^y pugnavit fiducia^z, alium vagina^a exemptum non legimus? Diximus duos 20
gladios corpus et animam significare. Quae ambo per unam fidem operari debent;
ib. 12, 34. ut fides, quae in anima latet, foras per corpus ostendatur in opere. 'Ex habundantia
Act. 2, 11. cordis os loquitur'. Unde et discipuli, dona sancti Spiritus in igneis linguis^b acci-
pientes, loqui dicuntur magnalia Dei. Quia^c, ubi^d caritas per donum sancti Spiritus
intus ardescit in animo, mox foras in verbo clarescit^e praedicationis. Possunt quoque 25
non inconvenienter duo gladii fides et opus intellegi; illa in corde latens, istud in
facto in palam procedens. Et diligentius^f consideranti par priori significationi^g haec
quoque invenitur; quia fides animae est, opus vero corporis. Unde et unusquisque
ad cordis sui penetralia^h dirigat intentionem, et videat in eo, quantum diligitⁱ Deum;
et eandem Dei dilectionem proferat in opus. 30

Et maxime^k praedicatores ecclesiae Christi caritatem redemptoris nostri per verba
Matth. 5, 15. sedulae praedicationis populis ostendant. Sint lucernae ardentes^l in domo Dei, sint
ib. 5, 14. civitates firmae in montibus virtutum consitae et contra omnes insidias hostilis^m exer-
citus munitissimae; sint pastores providi, gregem Christi per pascua vitae aeternae
ducentes; quatenus cum multipliciⁿ animarum fructu gaudia domini Dei sui^o mereantur 35
ingredi. Hos tua excellentissima dignitas et sanctissima^p in Christi caritate voluntas
semper admoneat, immo suavissimis exhortationibus^q ad praedicationis impellat^r officia;
quatenus in die magno domini nostri Iesu^s Christi tu quoque amabilem merearis audire
ib. 25, 21. sententiam: 'Euge serve bone et fidelis, quia^t super pauca fuisti fidelis, supra multa

a) vocat L. b) nondum L. c) om. V, S, P. d) altare L. e) occultum T. f) et solvam T. 40
g) secreta L. h) pervenire S. i) centesimo sexagesimo L. k) om. L. l) XXX° L. m) abscisio L.
n) infidelitas corr. -tatis L. o) sanetur L. p) persecutores S; persequentes P. q) Hac T, L.
r) sequitur in T non, sed est deletum manu rec. s) omnē S s eraso. t) salitis L. u) men-
dicamenta S; medicamenta P. v) nostris presentaremus L. w) Quur T. x) tantummodo V, P.
y) apostolica T. z) fiducia S. a) vaginae S. b) ling. ign. L. c) qui L. d) ibi P. 45
e) claresceret L. f) diligenter P. g) significatione T, L, P. h) penetralia L. i) diligit S.
k) maximae L. l) i. d. d. ard. L. m) hostalis L. n) multipli T; multipliti S. o) om. V.
p) sanctistissima L. q) exortacionibus S. r) impellet L. s) om. L. t) quia — fidelis om. L.

1) Cf. Alc. Commentar. in Ioh. VII c. 40 (ed. Froben. I, 623). 2) Hieronymi V. S. Malchi
(Opp. ed. Vallarsius II, 41): quidam senex nomine Malchus, quem nos Latine regem possumus dicere; 50
Alc. Comment. in Ioh. l. l.: Malchus autem interpretatur regnaturus.